

1. Lekcija

Stajališta o odabiru i identitetu

S čijim stajalištem se slažem?

Ova tablica sažima informacije koje su nastavniku potrebne za planiranje i održavanje nastavnog sata. Razvijanje kompetencije upućuje izravno na ODGLJP. Cilj učenja pokazuje što učenici znaju i razumiju. Zadatak/zadaci za učenike, uz metodu, bitni su sastavni dijelovi procesa učenja. Kontrolni popis materijala je pomoć u pripremi lekcije. Raspored nastavniku omogućuje okvirno planiranje vremena.	
Razvijanje kompetencije	Objašnjavanje osobnih stajališta i odabira.
Cilj učenja	Naš odabir drugima govori nešto o nama, o našem identitetu.
Zadaci za učenike	Učenici biraju citat i objašnjavaju razloge svog odabira.
Materijali i sredstva	Tri primjerka Nastavnih materijala 1.1, s citatima izrezanim prije lekcije u zasebne papirnate trake.
Metoda	Grupni rad. Plenarna rasprava.
Raspored	1. Učenici odabiru. 15 min.
	2. Učenici objašnjavaju svoj odabir. 15 min.
	3. Učenici uspoređuju i osvrću se na odabrano. 10 min.

Informacije

U ovoj lekciji, učenici odabiru i upoznaju se s temom na osnovu osobnog iskustva. Ovaj pristup složenom pojmu identiteta temelji se na zadatku, a ne na teoriji ili pristupu na osnovu teksta, kako bi učenici na taj način lakše shvatili da je pojam identiteta na vrlo praktičan način povezan s njihovim životima.

Nastavnim satom dominira komunikacija s učenicima. Frontalni način sjedenja bio bi kontraproduktivan; ako je moguće, klupe i stolice treba postaviti uza zid (u obliku potkove).

Opis lekcije

1. Učenici odabiru i odlučuju

Učenici utvrđuju kontekst

Nastavnik uvodi temu. Svakoga dana, tijekom cijelog života, vršimo odabire i donosimo odluke – koji primjeri učenicima padaju na pamet? Učenici odgovaraju i daju primjere iz vlastitog iskustva. Nastavnik mora paziti da govore o svojim odlukama, ali da ne idu u pojedinosti raspravljajući o problemima ili razlozima koji su u pozadini njihovih odluka. Što više učenika bi trebalo sudjelovati u prvih pet minuta. Nastavnik ne treba raspravljati o njihovim izjavama; on prati je li uspostavljena ravnoteža između svakodnevnih odluka (kupiti sandvič, ili topli obrok za ručak) i ključnih odluka (odabrati zanimanje). Nastavnik ukazuje na očite tendencije sadržane u njihovim odlukama.

Učenici biraju citat

Nastavnik objašnjava učenicima kako će čuti citate autora iz raznih zemalja i to iz davne prošlosti, kao i sadašnjosti. Njihov je zadatak sljedeći:

- Učenici biraju citat s kojim se izrazito slažu ili s kojim se uopće ne slažu.
- Učenici koji su izabrali isti citat formiraju male grupe (ne više od šest učenika) i objašnjavaju razloge svog odabira. Grupa imenuje svog glasnogovornika.
- Nakon pet minuta, svaki glasnogovornik daje kratku izjavu o svakom odabiru. Pročitaju citat i objašnjavaju glavne razloge zbog kojih su se učenici u njihovoj grupi složili ili ne. Ako učenici u nekoj grupi imaju različita mišljenja, treba razgovarati o tim razlikama.

Nastavnik stavlja citate, napisane na trakama papira, na razredne klupe. Svaki učenik koji je dobio citat, glasno ga pročita ostatku razreda. Zatim učenici počinju raditi na zadatku. Nastavnik ih prati. Ako je neka grupa prevelika, nastavnik je dijeli u manje grupe. Ako se to dogodi, treba imati dodatne primjerke citata. Nastavnik bilježi koje su citate učenici odabrali, a koji su preostali. Neće uspjeti čuti sve rasprave, jer će mnogi učenici govoriti istovremeno pa će razina buke biti slična onoj u kafiću punom gostiju.

2. Učenici objašnjavaju svoj odabir

Glasnogovornici daju svoje izjave

Nastavnik objavljuje da je vrijeme za raspravu u grupi isteklo i poziva učenike da se uključe u plenarni dio sata koji će voditi nastavnik. Učenici i dalje sjede u svojim grupama. Govornici se izmjenjuju. Ako je potrebno, nastavnik podsjeća govornika da govori o razlozima zbog kojih je grupa odabrala neki citat, a učenici mogu tražiti dodatna pojašnjenja. Nastavnik mora pripaziti, da rasprava ne počne prije nego što su svi govornici imali priliku govoriti.

Nastavnik i učenici bilježe sve što je rečeno u obliku mentalne mape

Prije svakog sljedećeg govornika, nastavnik traži da slušatelji daju sažetak ključnih izjava, kao na primjer, „mnogi naši odabiri su neopozivi“, ili „kada imamo mogućnost odabira, ostvarujemo pravo na osobnu slobodu“. Nastavnik – ili učenik – sažima sve što je rečeno u obliku jednostavne mentalne mape (vidi primjer u nastavku).

3. Učenici uspoređuju i osvrću se na izvršene odabire

Učenici čitaju umnu mapu – dokument koji sadrži brojne odabire

Umna mapa je dio završne faze osvrta na ovu lekciju.

Nastavnik postavlja jedno pitanje kako bi na taj način učenike potaknuo na razmišljanje – mogući su mnogi odgovori jer se učenicima sada obraćamo kao stručnjacima koji nastupaju u svoje ime: govornici su upravo saopćili što učenici misle o različitim citatima na temu odabira. I same grupe su formirane po izboru učenika – dakle, što nam ova umna mapa govori o učenicima?

Možda će učenicima trebati neko vrijeme za razmišljanje. Treba im ga dati – ima li nešto ljepše od učionice pune učenika koji u tišini razmišljaju? Zbog toga ovu produktivnu fazu ne treba prebrzo prekidati i odmah dati priliku učeniku koji prvi digne ruku. Dajte priliku nekolicini učenika. Moguća su različita stajališta, a razlikuju se ovisno o kontekstu koji su učenici napravili svojim odabirima te ovisno o onome što je zabilježeno u umnoj mapi.

Zaključak: ključne izjave

Zadaća nastavnika je, zaključiti nastavni sat sažimanjem ključnih izjava. To možete učiniti izravno ili kao nit vodilju kroz nekoliko izjava. Nastavnik piše ključne riječi na ploču, ili na listove s preklopnika (*flipchart*) kako bi potkrijepio sažetak:

U ovoj lekciji, učenici su *izvršili odabir* razgovarajući o odabiru.

1. Učenici su izvršili *različit odabir*, iz različitih razloga (evo nekoliko primjera):

- osobno iskustvo;
- vrijednosti;
- spol;
- briga za druge,
- odgovornost;
- ljudska prava;
-

3. Odabir koji su učenici izvršili pokazuje da se radi o različitim osobnostima – njihov odabir nam govori o tome tko su, dakle, govori nam o *njihovu identitetu*.